

Redaktor Naczelny: K. -E. Behre, Niedersächsisches
Institut für historische Künstenforschung,
Viktoriastrasse 2/28, Postfach 944,
W-2940 Wilhelmshaven, FRG

Jan J. WÓJCICKI

INFORMACJA BOTANICZNA **BOTANICAL INFORMATION**

SPIS ZAGRANICZNYCH CZASOPISM **OTRZYMYWANYCH PRZEZ BIBLIOTEKĘ PTB**

A list of foreign periodicals received by the
Library of Polish Botanical Society

1. Abhandlungen der Braunschweigischen Wissenschaftlichen Gesellschaft. Göttingen.
2. Abhandlungen des Naturwissenschaftlichen Vereins in Hamburg N. F.
3. Abhandlungen und Berichte des Naturkundesmuseum. Görlitz.
4. Abstracta Botanica. Budapest.
5. Acta Biologica. Nev. Ser. Szeged.
6. Acta Biologica Debreciana.
7. Acta Biologica Venezuelica. Caracas.
8. Acta Botanica Barcinonensis.
9. Acta Botanica Croatica. Zagreb.
10. Acta Botanica Cubana. Habana.
11. Acta Botanica Fennica. Helsinki.
12. Acta Botanica Horti Bucurestiensis.
13. Acta Botanica Hungarica. Budapest.
14. Acta Botanica Islandica. Reykjavik.
15. Acta Botanica Mexicana. Mexico.
16. Acta Botanica Sinica. Peking.
17. Acta Botanica Slovaca, Ser. A: Taxonomica, Geobotanica. Bratislava.
18. Acta Botanica Slovaca ser. B: Physiologica, Patophysiological. Bratislava.
19. Acta Cientifica Potosina. Mexico.
20. Acta Dendrobiologica. Bratislava.
21. Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae. Ser. Botanica. Bratislava.
22. Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae. Ser. Physiologia Plantarum. Bratislava.
23. Acta Forestalia Fennica. Helsinki.
24. Acta Horti Pisani. Pisa.
25. Acta Mycologica Sicca. Beijing.
26. Acta Phytogeographica Suecica. Uppsala.
27. Acta Phytotaxonomica Sinica. Peking.
28. Acta Societatis pro Fauna et Flora Fennica. Helsinki.
29. Acta Universitatis Carolinae. Biologica. Praha.
30. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Biologica. Praha.
31. Actualidades Biologicas. Madallin.
32. Agronomia Lusitana. Oeiras.
33. Agronomie. Paris.
34. Aliso. Claremont, Calif.
35. Allionia. Torino.
36. Ambio. Stockholm.
37. Analele Stiintifice de Universitatii „Al. I. Cuza” din Iasi. Sect. 2A: Biologie.
38. Analele Universitatii Bucuresti. Biologie.
39. Anales de la Estacion Experimental de Aula Dei. Zaragoza.
40. Anales de la Sociedad Cientifica Argentina. Buenos Aires.
41. Anales del Instituto de Biologia Universidad Nacional Autonomia de México. Ser. Botanica. Mexico.
42. Anales del Jardin Botanico de Madrid.
43. Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien. Ser. A.
44. Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien. Ser. B.
45. Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien. Ser. C.
46. Annales Botanici Fennici. Helsinki.
47. Annales Historico-Naturales Musei Nationalis Hungarici. Budapest.
48. Annales Musei Goulandris. Kifisia.
49. Annales Scientifiques de l'Université de Franche-Comte Besançon. Ser. Biologie-Ecologie.
50. Annales Universitatis Scientiarum Budapestensis de Rolando Eötvös Nominatae. Sect. Biologica.
51. Annales Universitatis Turknensis. Ser. A. Biologica, Geographica, Geologica.
52. Annali di Botanica. Roma.
53. Annals of the Missouri Botanical Garden. St. Louis.
54. Annual Report of the Institute of Botany Academia Sinica. Taipei.
55. Anuario da Sociedade Broteriana. Coimbra.
56. Aquilo. Ser. Botanica. Oulu.
57. Archiv für Gartenbau. Berlin.
58. Arquivos do Jardim Botânico do Rio de Janeiro.
59. Arsit Skógraektarfélagi Íslands. Reykjavik.
60. Atti dell'Istituto Botanico e del Laboratorio Crittogamico dell'Università di Pavia. Ser. 7.

61. Atti della Società Italiana di Scienze Naturali e del Museo Civico di Storia Naturale di Milano.
62. Atti e Memorie dell' Accademia Patavina di Scienze Lettere ed Arti.
63. Australian Journal of Botany. Melbourne.
64. Australian Journal of Botany. Supplementary Series. Melbourne.
65. Australian Journal of Marine and Freshwater Research. Melbourne.
66. Australian Journal of Plant Physiology. Melbourne.
67. Australian Systematic Botany. Melbourne.
68. Bailey. Ithaca, N. Y.
69. Belgian Journal of Botany Bruxelles.
70. Bauhinia. Basel.
71. Belmontia. Wageningen.
72. Berichte der Arbeitsgemeinschaft Sächsischer Botaniker. Dresden.
73. Berichte der Bayerischen Botanischen Gesellschaft zur Erforschung der Himischen Flora. München.
74. Berichte der Naturforschenden Gesellschaft zu Freiburg i. Breisgau.
75. Berichte des Geobotanischen Institutes der ETH Stiftung Rübel. Zürich.
76. Berichte des Ohara Institutes für Landwirtschaftliche Biologie. Okayama.
77. Bibliografia de Botanica. Anatomia Vegetal. Anexo da Revista "Rodriguesia". Rio de Janeiro.
78. Biochemie und Physiologie der Pflanzen.
79. Biologia. Ser. A. Botanika. Bratislava.
80. Biologia. Ser. C. Všeobecná Biologia. Bratislava.
81. Biologia. Ser. D. Biochemia a Molekularna Biologia. Bratislava.
82. Biologia Plantarum. Praha.
83. Biologičeskij Žurnal Armenii. Erevan.
84. Biologické Práce. Bratislava.
85. Biologiske Skrifter. Copenhagen.
86. Biotica. Xalapa.
87. Bjullten' Glavnogo Botaničeskogo Sada. Moskva.
88. Bjuleten' Moskovskogo Obščestva Ispytatelej Prirody. Moskva.
89. Blumea. Leiden.
90. Blyttia. Oslo.
91. Boisseira. Genève.
92. Boletim da Sociedade Broteriana. Coimbra.
93. Boletim de Botanica. Sao Paulo.
94. Boletim do Museu Botnico Kuhlmann. Rio de Janeiro.
95. Boletim do Museu Paraense Emilio Goeldi. Botânica. Belém-Pará.
96. Boletín de la Sociedad Botánica de México. México.
97. Bolets de Catalunya. Barcelona.
98. Bollettino del Museo Civico di Storia Natuirale di Venezia.
99. Bollettino delle Società dei Naturalisti in Napoli.
100. Bonplandia. Coriente.
101. Botanica Complutensis. Madrid.
102. Botanica Helvetica. Basel.
103. Botanical Bulletin of Academia Sinica. Taipei.
104. Botanical Journal of Scotland. Edinburgh.
105. Botanical Magazine. Tokyo.
106. Botanical Review. New York, N. Y.
107. Botaničeskij Žurnal. Leningrad.
108. Botanika. Issledovanija. Minsk.
109. Botanikai Közlemenyek. Budapest.
110. Brenesia. Costa Rica.
111. Brittonia. New York, N. Y.
112. Bulletin. Classe des Sciences Mathematiques et Naturelles. Siences Naturelles. Beograd.
113. Bulletin de l'Institut et du Jardin Botaniques de l'Universite de Beograd.
114. Bulletin de l'Institut Scientifique Universite Mohammed V. Rabat.
115. Buletin de la Société Botanique de France. Actualité Botanique. Paris.
116. Buletin de la Société Botanique de France. Lettres Botaniques. Châtenay-Malabry.
117. Bulletin de la Société d'Histoire Naturelle de l'Afrique du Nord. Alger.
118. Bulletin de la Société d'Histoire Naturelle de Toulouse.
119. Bulletin de la Société de Botanique du Nord de la France. Lille.
120. Bulletin de la Société des Sciences Naturelles de l'Ouest de la France. Nev. Ser. Nantes.
121. Bulletin de la Société Linnéenne de Boreaux.
122. Bulletin de la Société Linnéenne de Normandie. Caen.
123. Bulletin de la Société Scientifique de Bretagne. Sciences Mathematiques, Physiques et Naturelles. Rennes.
124. Bulletin des l'Academie et Société Lorraines des Sciences. Nancy.
125. Bulletin du Jardin Botanique National de Belgique. Bruxelles.
126. Bulletin du Muséum National d'Histoire Naturelle. Miscellanea. Paris.

127. Bulletin du Muséum National d'Histoire Naturelle. Sec. B. Paris.
128. Bulletin du Muséum National d'Histoire Naturelle. Sec C. Paris.
129. Bulletin Mensuel de la Société Linnéenne de Lyon.
130. Bulletin of the British Museum (Natural History). Ser. Botany. London.
131. Bulletin of the British Museum (Natural History). Ser. Geology. London.
132. Bulletin of the Faculty of Agriculture. Kogoshima University.
133. Bulletin of the Tohoku National Agricultural Experiment Station. Morioka.
134. Bulletin of the University of Agricultural Sciences. Gödöllo.
135. Bullettino dell' Istituto Botanico dell'Università di Sassari.
136. Butlleti de la Institució Catalana d'Historia Natural. Sec. de Botanica. Barcelona.
137. Butlleti de Societat Catalana de Micologia. Barcelona.
138. Canadian Journal of plant Science. Ottawa.
139. Canadian Plant Disease Survey. Ottawa.
140. Candollea. Genève.
141. Časopis Moravského Musea v Brně. Vědy Přírodní.
142. Casopis Národního Muzea v Praze. Rada Přirodovedná.
143. Casopis Slezského Muzea. Vědy Přírodní. Ser. A. Opava.
144. La Cellule. Louvain.
145. Ciencia y Naturaleza. Quito.
146. Ciencias Biológicas. Habana.
147. Collectanea Botanica a Barcinonesi Botanico Istituto.
148. Comunicaciones del Museo Argentino de Ciencias Naturales "B. Rivadavia" e Instituto Nacional de Investigación de las Ciencias Naturales. Botanica. Buenos Aires.
149. Communicationes Institui Forestalis Fenniae. Helsinki.
150. Contributii Botanice. Cluj.
151. Cryptogamiae. Algologie. Paris.
152. Cryptogamiae. Bryologie, Lichenologie. Paris.
153. Cryptogamiae. Mycologie. Paris.
154. Cuadernos del Instituto de Biología. México.
155. Darwiniana. San Isidro.
156. Decheniana. Beihefte. Bonn.
157. Decheniana. Verhandlungen. Bonn.
158. Delpinoia. Napoli.
159. Denkschriften der Schweizerischen Naturforschenden Gesellschaft. Zürich.
160. Distributions Plantarum Africanum. Bruxelles.
161. Documents Mycologiques. Lille.
162. Document Phytosociologiques. Camerino.
163. Doklady Akademii Nauk Tadzijskoj SSR. Dušanbe.
164. Economic Botany New York, N. Y.
165. Edinburgh Journal of Botany.
166. Eesti Loodusuurjate Seltsi Aasaraamat. Tallin.
167. Eesti NSV Teaduste Akadeemia Toimetised. Biologia. Tallinn.
168. Englera. Berlin.
169. FAO Plant Protection Bulletin.
170. Fichas Técnicas. Ser. A. Barcelona.
171. Fieldiana. Ser. Botany. Chicago.
172. Fitologija. Sofia.
173. Fizjologija na Rastenijata. Sofia.
174. Fizjologija Rastenij. Moskva.
175. Flora. Morphologie, Geobotanik, Ökologie. Jena.
176. Folia Botanica Miscellanea. Barcelona.
177. Folia Cryptogamica Estonica. Tartu.
178. Folia Dnedrologica. Bratislava.
179. Foila Geobotanica et Phytotaxonomica. Praha.
180. Folia Musei Rerum Naturalium Bohemiae Occidentalis. Botanica. Plzen.
181. Garcia de Orta. Ser. Botanica. Lisboa.
182. Gaussenia. Toulouse.
183. Geobotaniceskoe Kartografirovanie. Moskva.
184. Giornale Botanico Italiano. Firenze.
185. Glasnik Republičkog Zavoda za Zaštitu Prirode i Prirodnačkog. Muzeja u Titogradu.
186. Glasnik Zemaljskog Muzeja Bosne i Hercegovine u Sarajevu. Prirodne Nauke.
187. Godišen Zbornik. Biologija. Skopje.
188. Godišnik na Sofijska Universitet. Biologičeskij Fakultet. Botanika.
189. Godišnjak Biološkog Instituta Univerziteta Sarajeva.
190. Harvard Papers in Botany. Cambridge.
191. Hickenia. San Isidro.
192. Hoehnea. São Paulo.
193. Hoppea. Regensburg.
194. IMI. Descriptions of Fungi and Bacteria. Kew.
195. Iheringia. Ser. Botânica. Porto Alegre.
196. Iheringia. Ser. Miscelanea. Porto Alegre.
197. Informatore Botanico Italiano. Firenze.
198. Izvestija Akademii Nauk Kazachskoj SSR. Ser. Biologičeskich Nauk. Alma-Ata.
199. Izvestija Akademii Nauk Tadzijskoj SSR. Odel. Biologičeskich Nauk. Dušanbe.

200. Izvestija Akademii Nauk Turkmensoj SSR. Ser. Biologičeskich Nauk. Ašabat.
201. Japanese Journal of Genetics. Mishima.
202. Journal of the Hirishima University. Ser. B (Botany).
203. Journal of the Arnold Arboretum. Lawrence.
204. Journal of the Faculty of Science Hokkaido University. Ser. 5 (Botany). Sapporo.
205. Journal of the Faculty of Science. The University of Tokyo. Sec. 3: Botany.
206. Journal of the Iowa Academy of Science. Cedar Falls.
207. Journal of the Royal Society of New Zealand. Wellington.
208. Karstenia. Helsinki.
209. Kew Bulletin.
210. Kurtziana. Cordoba.
211. Lagasclia. Sevilla.
212. Lavori dell'Istituto Botanico della R. Università di Cagliari.
213. Lavori di Botanica. Padova.
214. Lazaroa. Madrid.
215. Lejeunia. Liège.
216. Lietuvos TSR Mokslu Akademijos Darbai. Ser. C. Biologia. Vilnius.
217. Limnologica. Jena.
218. Lindbergia. Copenhagen.
219. Linzer Biologische Beiträge. Linz.
220. Lorentzia. Cordoba.
221. Ludoviciana. Laval, Québec.
222. Lustgården. Stockholm.
223. Meddelelser fra Norsk Institutt for Skogforskning. es.
224. Mémoires de la Société d'Histoire Naturelle de l'Afrique du Nord.
225. Mémoires de la Société Nationale des Sciences Naturelles et Mathématiques de Cherbourg.
226. Mémoires de la Société Royale de Botanique de Belgique. Bruxelles.
227. Mémoires du Muséum National d'Histoire Naturelle. Ser. B. Botanique.
228. Memoirs of the Faculty of Agriculture Kagoshima University.
229. Memoirs of the Faculty of Science Kyoto University. Ser. Biology.
230. Memoranda. Helsinki.
231. Memorias da Sociedade Broteriana. Coimbra.
232. Michigan Academician. Ann Arbor.
233. Michigan Botanist. Ann Arbor.
234. Micologia Neotropical Aplicada. Xalapa.
235. Mikológiai Közlemények. Clusiana. Budapest.
236. Mikologija i Fitopatologija. Leningrad.
237. Miscellaneous. Publications of the University of Utrecht Herbarium.
238. Mitteilungen der Schweizerischen Centralanstalt für das Forstliche Versuchswesen. Zürich.
239. Mitteilungen aus dem Institut für Allgemeine Botanik. Hamburg.
240. Mitteilungen der Deutschen Dendrologischen Gesellschaft. Mainz.
241. Mitteilungen der Naturforschenden Gesellschaft in Bern.
242. Mycologia. Bronx, N. Y.
243. Mycotaxon. Ithaca, N. Y.
244. Mykologický Sborník. Praha.
245. Natur und Museum. Frankfurt a. Main.
246. Naturalia Monspelienia.
247. New Zealand Journal of Agricultural Research. Wellington.
248. New Zealand Journal of Botany. Wellington.
249. Norrlinia. Helsinki.
250. Notulae Botanicae Horti Agrobotanici Cluj-Napoca.
251. Novitates Botanicae Ex Universitate Carolinae. Praha.
252. Novon. A Journal of Botanical Nomenclature from the Missouri Botanical Garden. St. Louis.
253. Novosti Sistematiki Nizšich Rastenij. Leningrad.
254. Novosti Sistematiki Vysšich i Nizšich Rastenij. Kiev.
255. Novosti Sistematiki Vysšich Rastenij. Leningrad.
256. Opera Corcontica. Praha.
257. Pacific Science. Honolulu.
258. Pakistan Journal of Science. Lahore.
259. Pakistan Journal of Scientific Research. Lahore.
260. Pakistan Systematics. Islamabad.
261. Papers and Proceedings of the Royal Society of Tasmania. Hobart.
262. Pascal Folio. F 55 – Biologie Végétale. Paris.
263. Pascal Folio. F 56 – Écologie Animale, Végétale et Microbienne, Éthologie Animale. Paris.
264. Periodicum Biologorum. Zagreb.
265. Persoonia. Leiden.
266. Pesquisas. Botanica. São Leopoldo.
267. Photosynthetica. Praha.
268. Phycologia. Oxford.
269. Phytologia. Huntsville.
270. Phytion. Graz.
271. Phytion. Rio Negro.
272. Pittieria. Merida.
273. Portugaliae Acta Biologica. Ser. A. Lisboa.
274. Portugaliae Acta Biologica. Ser. B. Lisboa.
275. Preslia. Praha.

276. Prirodovedne Prace Ustavu CSAV v Brně.
  277. Proceedings of the Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Biological, Chemical, Geological, Physical and Medical Sciences. Amsterdam.
  278. Proceedings of the Leeds Philosophical and Literary Society. Leeds.
  279. Proceedings of the Linnean Society of New South Wales. Milson's Point.
  280. Proceedings of the Royal Irish Academy. Sec. B. Dublin.
  281. Provancheria. Laval.
  282. Pubblicazioni del Dipartimento di Biologia Vegetale dell'Università degli Studi di Firenze.
  283. Pubblicazioni dell'Istituto di Botanica dell'Università di Catania.
  284. Records of the Auckland Institute and Museum.
  285. Referativnyj Žurnal. Biologija. Botanika. Moskva.
  286. Referativnyj Žurnal. Biologija. Citologija, Obščaja Genetika. Moskva.
  287. Referativnyj Žurnal. Biologija. Fizjologija i B Biochimija Rastenij. Moskva.
  288. Referativnyj Žurnal. Biologija. Obščie Problemy Biologii. Moskva.
  289. Reinwardtia. Bogor.
  290. Raporte de Investigacion del Instituto de Ecdodía y sistemática. La Habana.
  291. Revista de Biologia Tropical. San Jose.
  292. Revista del Instituto Municipal de Botánica. Buenos Aires.
  293. Revista del Jardin Botanico Nacional. Habana.
  294. Revista del Museo Argentino de Ciencias Naturales „Bernardino Rivadavia”. Botanica. Buenos Aires.
  295. Revista Mexicana de Micologia. México.
  296. Revue Roumaine de Biochimie. Bucarest.
  297. Revue Roumaine de Biologie. Sér. de Biologie végétale. Bucuresti.
  298. Rickia. Sao Paulo.
  299. Rivasgodaya. Madrid.
  300. Rodriguesia. Rio de Janeiro.
  301. Ruizia. Madrid.
  302. Sbornik Narodniho Muzea v Praze.
  303. Schriften des Naturwissenschaftlichen Vereins. Kiel.
  304. Schriftenreihe für Vegetationskunde. Bonn Godesberg.
  305. Scientific Papers of the Institute of Algological Research. Hokkaido.
  306. Scripta Facultatis Scientiarum Naturalium Universitatis Purkynian Brunensis.
  307. Sitzungsberichte. Abt. I. Wien.
  308. Smithsonian Contribution to Botany. Washington.
  309. Studia Botanica Hungarica. Budapest.
  310. Studia Universitatis Babes-Bolyai. Biologia Cluj.
  311. Studii si Cercetări de Biologie. Ser. Biologie Vegetală. Bucuresti.
  312. Svensk Botanisk Tidskrift. Stockholm.
  313. Svenska Linnésällskapets Årskrift. Uppsala.
  314. Swedish Journal of Agricultural Research. Stockholm.
  315. Syllogeus. Ottawa.
  316. Symbolae Botanicae Upsalienses.
  317. Telopea. Sydney.
  318. Trabajos del Museo Botanico Universidad Nacional de Cordoba.
  319. Transactions of the Royal Society of South Australia. Adelaide.
  320. Treballs de l'Institut Botanic de Barcelona.
  321. Tuexenia. Göttingen.
  322. Ukrainskij Botaničeskij Žurnal. Kiiv.
  323. Växtekologiska Studier. Uppsala.
  324. Veld and Flora. Kirstenbosch.
  325. Verhandlungen der Naturforschenden Gesellschaft in Basel.
  326. Verhandlungen der Zoologisch-Botanischen Gesellschaft in Österreich.
  327. Verhandlungen des Naturwissenschaftlichen Vereins in Hamburg.
  328. Veröffentlichungen des Geobotanischen Institutes der ETH. Stiftung Rübel in Zürich.
  329. Vierteljahrsschrift der Naturforschenden Gesellschaft in Zürich.
  330. Vygie.. Kirstenbosch.
  331. Wageningen Agricultural University Papers.
  332. Wahlbergia. Umeå.
  333. Washington Park Arboretum Bulletin.
  334. Willdenowia. Berlin.
  335. Wissenschaftliche Zeitschrift. Mathematisch-Naturwissenschaftliche Reihe. Beiträge zur Ökologie und Landeskultur. Jena.
  336. Wissenschaftliche Zeitschrift. Mathematisch-Naturwissenschaftliche Reihe. Beiträge zur Phytotaxonomie. Jena.
  337. Wissenschaftliche Zeitschrift der Ernst-Moritz-Arndt-Universität. Greifswald.
  338. Zprávy Československé Botanické Společnosti. Praha.
- Adres biblioteki:
Biblioteka Polskiego Towarzystwa Botanicznego

00-478 Warszawa, Al. Ujazdowskie 4,
tel. 21-36-69

Hanna LEWICKA

MUZEA, ARCHIWALIA, ZBIORY MUSEUMS, ARCHIVES, COLLECTIONS

NAJSTARSZE ŹRÓDŁA DO DZIEJÓW BOTANIKI W ZBIORACH BIBLIOTEKI JAGIELLOŃSKIEJ ORAZ BIBLIOTEKI KAPITUŁY KRAKOWSKIEJ NA WAWELU

**The oldest sources for the history of Polish
botany in the collections of the Jagiellonian
Library and the Cracow Capitular Library**

Bogactwo rękopisów i starodruków zachowanych w bibliotekach Krakowa jest świadectwem wielowiekowej świetności tego miasta jako ośrodka rozwoju literatury, sztuki i nauki naszego kraju.

Szczęśliwy zbieg okoliczności sprawił, że mimo niespokojnych przemian dziejowych przetrwały do dzisiejszego dnia zasoby Biblioteki Jagiellońskiej, należącej do najstarszych księżnic uniwersyteckich na świecie, a także Biblioteki Kapituły Krakowskiej na Wawelu, sięgającej swymi początkami XI w. W zbiorach tych bibliotek zachowało się wiele dokumentów ilustrujących powstanie i rozwój wiedzy naukowej o roślinach na terenie Polski.

W Uniwersytecie Krakowskim, utworzonym w 1364 r., ukształtowały się początki wielu dziedzin nauki polskiej, m.in. botaniki rozwijającej się w ścisłym związku z medycyną i farmacją. Profesorowie medycyny, promowani na ogół w uniwersytetach włoskich (od XVI w. – w krakowskiej uczelni), przywozili do Krakowa rękopisy treści medycznej, które służyły im w praktyce lekarskiej oraz w czasie prowadzenia zajęć ze studentami (Skulimowski 1962). Wiadomości o roślinach (razem z informacjami o zwierzętach i minerałach) zawarte były w spisach leków prostych czyli tzw. simpliciach, zestawianych w formie osobnych rozdziałów ksiąg lekarskich. Manuskrypty te, sporządzane na pergaminie lub papierze, często bardzo pięknie iluminowane, powstawały na ogół w skryptoriach Europy zachodniej, na terenie Włoch, Niemiec i Francji, i – jak większość dokumentów nauki średniowiecznej – pisane były po łacinie (Rostafiński 1900).

Początki polskiej naukowej nomenklatury botanicznej zrodziły się w toku użytkowania tych ksiąg przez lekarzy, którzy zapisywali w nich polskie ludo-

we nazwy roślin, stosowane na naszych ziemiach od najdawniejszych czasów. Zapisy te mają charakter jednowyrazowych polskich głos lub łacińsko-polskich słowniczków nazw roślin, zamieszczanych w tekście lub na marginesach rękopisów, a także pierwszych drukowanych ksiąg (inkunabulów).

Jak podkreśla W. Szafer (1964), przemiana łacińskiej nomenklatury botanicznej na polską dokonała się głównie w Krakowie, w ciągu XV w.

STOPIEŃ ZBADANIA ŹRÓDEŁ

Wybitny botanik i historyk nauki Józef Rostafiński, w toku swych studiów nad początkami nauki o roślinach w naszym kraju, zbadał średniowieczne źródła znajdujące się pod koniec XIX w. na ziemiach polskich, m.in. w Bibliotece Jagiellońskiej i Bibliotece Kapituły Krakowskiej na Wawelu. Wyniki swoich studiów przedstawił w pomnikowej pracy „Średniowieczna historia naturalna” (Rostafiński 1900 a), uwzględniającej około 11 tysięcy polskich nazw pochodzących z 34 źródeł polskich i zagranicznych. Praca ta, świadcząc o szerokiej wiedzy autora z zakresu botaniki, historii kultury i językoznawstwa, jest od blisko stu lat niezastąpionym źródłem wiadomości na temat najwcześniejszego etapu rozwoju polskiej botaniki, a w szczególności naukowej nomenklatury botanicznej.

Manuskrypty przyrodniczo-medyczne zachowane w Krakowie były w późniejszych latach analizowane przez uczonych różnych dyscyplin: badaczy dziejów filozofii, bibliografów, historyków, historyków nauki i językoznawców. Szczególnie wiele publikacji poświęcono dziejom książki średniowiecznej oraz rękopisom zawierającym traktaty z zakresu filozofii przyrody.

Na tle tej stosunkowo bogatej literatury, piśmiennictwo z zakresu historii nauk przyrodniczych jest uderzająco skromne, obejmuje bowiem od czasów Rostafińskiego jedynie dwie większe publikacje: opracowanie A. Bednarskiego (1939) zawierające wykaz średniowiecznych rękopisów medycznych zachowanych m.in. w Bibliotece Jagiellońskiej, oraz prace E. Wierzbickiej (1964, 1965), która przedstawiła próbę oceny poziomu polskiej wiedzy botanicznej wieków średnich.

Celem niniejszego przeglądu jest zestawienie materiałów rękopiśmiennych zawierających wiadomości o roślinach, znajdujących się obecnie w zbiorach Biblioteki Jagiellońskiej oraz Biblioteki Kapituły Krakowskiej na Wawelu.